

БИБЛИОТЕЧЕН ТРЕНД

СПИСАНИЕ НА
НУУБ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ",
БИТОЛА

Издавач

Национална установа
Универзитетска библиотека
"Св. Климент Охридски", Битола
ул. Ленинова 39

За издавачот

Д-р Лили Бошевска, директор

Издавачки совет:

д-р Николче Вељановски,
претседател
Јоланда Бошевска
Гордана Марковска

Главен и одговорен уредник

д-р Николче Вељановски

Редакција

д-р Николче Вељановски
Јоланда Бошевска
Илче Стојановски

Лектура

Александар Димитров

Подготовка и печат

Графо Пром-Битола

Тираж

300 примероци

ISBN 1409-9497

Тел/факс.: 047/220-208;
Тел.: 047/220-515;
Тел. на изд.: 047/232-999;
www.nuub.mk
e-mail: @nuub.mk

Списанието е финансирано од
Министерството за култура на Република

Македонија

СОДРЖИНА

ОД ВИЗИЈА ДО ПРОМЕНИ ВО БИБЛИОТЕКАТА -д-р Лили Бошевска, директор.....	2
НАУЧНИ БИБЛИОТЕКИ ВО ВРОЦЛАВ: национален институт Осолонски -Приредила марија Малгожата Мачковска, библиотекар советник.....	3
РАЗГОВОР СО БАРБАРА ЧМИЕЛЕВСКА.....	5
-Разговорот го водеше д-р Николче Вељановски	
ГОДИШНО ИЗБОРНО СОБРАНИЕ НА БЗМ -Приредил Благој Николов, библиотекар советник.....	11
УЧИЛИЧНИТЕ БИБЛИОТЕКИ И КУЛТУРНИТЕ ВРЕДНОСТИ КАЈ МЛАДИТЕ -Приредила Фатма Бајрам Аземовска, библиотекар.....	12
КНИГАТА И БИБЛИОТЕКАТА МОСТОВИ КОН НЕНАСИЛНА КОМУНИКАЦИЈА КАЈ МЛАДИТЕ -Приредила Ленче Андоновска, библиотекар советник.....	14
ПОПУЛАРИЗАЦИЈА НА КНИГАТА, ПРОМОЦИИ, ИЗЛОЖБИ И ПРЕДАВАЊА -Приредила Фатма бајрам Аземовска 15-23	
РОДНОКРАЈНА СРЕДБА -Подготвил д-р Николче Вељановски библиотекар советник.....	24
МАНАСТИРСКИ КОМПЛЕКС АДМОНТ -Приредила Лидија Мирчевска, виш библиотекар.....	28
ПИСАТЕЛОТ ВЛАДИМИР КОСТОВ ПОЧЕСЕН АКАДЕМИК НА МАНУ.....	29
СРЕДБА СО АНГЕЛА ФИЛОВСКА.....	30

Д-р Лили Бошевска, директор

Секоја промена на директор, обично значи и промена во работата на организацијата. Тоа го наметнува прашањето: „Кога е најдобро време да започнеме да се променуваме?“. Најприфатливиот одговор би бил: „Тогаш кога сме најдобри“. Тоа е вистинското време, кога енергијата на искуството ќе се надопolni со ентузијазмот на младоста, кога идеите на помалку искусните ќе се надградат со виртуозноста на библиотекарите кои се темелот на НУУБ „Св Климент Охридски“ Битола, кога полетот на новиот директор ќе се засили со непресушната желба за напредок и усовршување кај сите вработени.

Промените кои секојдневно се случуваат во библиотечната дејност и новите трендови во работењето на библиотеките, бараат подготвеност и сериозен пристап од водството на секоја библиотека. Од директорот на библиотеката, како водач на промените, се очекува да биде подготвен за управување со промените. Од директорот се бараат знаења, вештини и компетенции за подобрување и развој на стратешките цели, образовната технологија, пристапот кон човечките ресурси и организациската структура. Во традиционалната библиотека, постои строго хиерархиска поставеност на организација и менаџмент.

Во трансформираната современа библиотека, во управувањето со промените во библиотеката покрај директорот и раководните кадри, се вклучуваат сите вработени. Библиотекарите се охрабруваат да станат лидери на промената што ги вклучува како активни чинители на секое организациско ниво и ги поттикнува да иновираат и експериментираат, од аспект на својата стручна позиција и искуство.

Промените во библиотеката се вистински предизвик не само за Министерството за культу-

ра, преку креирањето на Националната стратегија за развој на културата и не само за директорот преку креирањето на Стратегијата за развој на конкретната библиотека, туку и за сите останати кои работат или се заинтересирани за работата на библиотеката.

Мора да се напомене дека и покрај сознанието дека се е подложно на промена, сепак кај библиотекарскиот и небиблиотекарскиот кадар, па дури и кај водството на библиотеката, постои и одреден отпор кон институционалната промена. За тоа постојат повеќе причини: страв од промената заради можноста да ја засегне или влоши предходната состојба, страв од неизвесноста која ја носи, аверзија кон евентуална контрола на спроведената промена, загрозување на веќе воспоставените општествени позиции и односи.

Оттука може да произлезе идејата дека отпорот кон промената би се намалил доколку директорот и вработените ја почувствуваат потребата од промена, ако тие се иницијаторите на промената или барем партиципираат во планирањето и изведувањето на истата. Библиотеката е институција во која непосредно се чувствуваат потребите на читателите, учениците, студентите, родителите, локалната средина, наставниците, факултетите, бизнис заедницата. Ако библиотеката, поттикната од потребите на сите категории корисници, се појави како иницијатор на промената, тогаш фазите на имплементација би течеле поприродно и поуспешно.

Не би можело да се развива и унапредува библиотеката, ако се нема увид во новите техники и технологии на учење, како тие влијаат врз редефинирањето на процесите на учење/поучување и кое е местото и улогата на библиотеката вомагање и олеснување на тие процеси. Најголема опасност за библиотеката не се Интернетот, е-книгите, Амазон или Википедија, туку нашата неподготвеност за промени и недостигот на креативност и иновативност. Од нас како библиотека, јавноста очекува конкретна акција за остварување на визијата за успешна и проактивна библиотека по мерка на различни категории граѓани, библиотека како културен центар на градот, библиотека како поттикнувач на трајни позитивни вредности, библиотека за сите.

Приредила *Марија Малгожата Мачковска*, библиотекар советник

Националниот Институт Осолински (Zakład Narodowy im. „Ossolińskich”) е многу значајна научна и културна институција во Вроцлав. Во минатото Осолинеум (Ossolineum) беше еден од најважните центри на полската култура, чие значење се потврдуваше пред сè преку богатите библиотечни збирки кои според вредноста беа на второ место во Полска после краковската Јагелонска Библиотека.

Фондацијата под име Национален Институт Осолински е основана во 1817 година од Јозеф Максимилиан гроф Осолински (1748-1826) - научник и библиофил, колекционер и член на многу научни здруженија. По падот на Републиката (третата поделба на Полска во 1795 г.) гроф Осолински сакаше да изгради институција која ќе му помогне на полскиот народ да го сочува националниот идентитет и да ја подгрее волјата за независност.

Институтот Осолинеум беше пренесен од Виена во Лвов во 1827 година. До 1939 година во склоп на Институтот функционираше библиотека, книгоиздателство и Музеј на Кнезовите Лубомирски. За време на австриското владеење Институтот го обединуваше полското интелектуално движење и беше еден од најважните центри за работа на изградбата на полската култура кога земјата беше под окупација и со наметна-

та германизација. И покрај окупацијата Осолинеум цврсто остана да биде центар на науката и културата. Согласно со намерата на основачот Институтот стана еден од најважните центри за истражување на историјата и на полската литература меѓу другото и поради фактот што располагаше со една од најголемите книжни збирки, ракописи и автографи од средниот век и постари. По присвојувањето на Лвов од СССР во септември 1939 година Осолинеум претрпе реорганизација. Институтот беше преземен од Советската Академија за Наука и стана нејзин дел, а збирките беа национализирани и делумно раскрадени и уништени. По Втората Светска Војна во 1945 година Институтот Осолинеум е пренесен во Вроцлав. Библиотеката на Институтот Осолинеум пред војната имаше над 220 илјади дела, над 6 илјади ракописи, над 3 илјади мапи, како и комплетна збирка на полски списанија од 19 и 20 век. За жал, по војната само еден дел од збирките беше вратен во новото седиште на Институтот во Вроцлав. Над 70% од библиотечните збирки останаа во Лвов. Во 2003 година украинските власти дозволија целосен достап до полските колекции зачувани во Библиотеката „В. Стефаник“ со можност за нивно копирање (правење на микрофилмови и скенирање) како и нивна обработка. Библиотеката Осолинеум собира полски хуманистичко-општествени изданија со посебен акцент на историјата на Полска, историјата на литературата, културата и уметноста, лингвистиката, библиологијата, библиотекарството, правото, полските изданија во странство, славистиката, материјалите и мемоарите поврзани со дамнешната и современата полска култура, изданијата на светските литературни класици и на современите писатели. Библиотечните збирки бројат 1.800.000 единици (2015 г.) вклучувајќи и монографски изданија, списанија, ракописи, документи, стари писма, цртежи, резби, слики, екслибри, медали, монети, печати, мапи и планови, брошури и афиши (документи од секојдневниот живот), микрофилмови и дигитални збирки.

Библиотека Осолинеум има класични каталози (скенирани и достапни online) и компјутерски каталози: www.oss.wroc.pl. За обработка на збирките се користат два компјутерски системи: VIRTUA- за каталогизирање на старите и новите монографски и периодични публикации и MONA - за каталогизирање на специјалните збирки: документи од општествениот живот, графички и нумизматички збирки, како и збирки на печати.

Осолинеум покрај главната дејност да им ги нуди своите библиотечни збирки на читателите и давање тековни библиотечни, библиографски и каталожки информации, организира разновидни изложби, промоции, средби и други научно-културни настани. На средбите и авторските вечери настапуваат познати научници, писатели и актери. Во Библиотека исто така се одржуваат концерти и театарски претстави.

Институтот Осолинеум редовно прима групи на посетители - ученици на основни и средни училишта, студенти на хуманистичките факултети како и библиотекарите и архивари.

Во Осолинеум од 2005 година се дигитализираат библиотечните збирки во склоп на Долношлонската Дигитална Библиотека (www.dbc.wroc.pl) која е оформена од 23 научни библиотеки од Вроцлав, Јелења Гора и Ополе.

Библиотека има богата издавачка дејност, повеќе години издава Списание на Национал-

ниот Институт Осолинеум, Инвентар на ракописи на Библиотека Осолинеум, а Вроцлавски годишник, разни информатори, каталози на изложби, како и каталози на своите збирки.

Во библиотеката освен прибирање и обработување на библиотечен материјал, редовно се врши конзервација и заштита на библиотечните збирки, како и репрографски, фотографски, интролигаторски и конзерваторски услуги.

Институтот Осолинеум е најбројно посетуван од студентите и од научните работници на Вроцлавскиот Универзитет.

Библиотека во секој поглед отворена е на потребите на корисниците, им нуди особено богат библиотечен фонд, многу добри услови за наука и истражувачка работа, стручна помош и сестрана библиотечна информација.

РАЗГОВОР СО БАРБАРА ЧМИЕЛЕВСКА

Библиотекар во Универзитетската библиотека на Универзитетот во Варшава, Полска. Работите во одделот Комплетирање на библиотечен материјал. Можете ли да ми кажете нешто повеќе за Вашето образование, работните задачи, колку долго сте вработени во Библиотеката и колку библиотекарски работат во неа? Колку оддели имате?

Во Библиотеката работам веќе 9 години. Дипломирав на Руска филологија. Неколку години останав да работам на мојата докторска теза на факултет, но посакав и да работам. Се вработив во Библиотеката. Од 2013 Јас сум менаџер на Одделот за комплетирање и развој на колекциите. Ние сме тим од 15 вработени. Нашата главна задача е да истражуваме и да го снабдуваме Одделот со книги и друг библиотечен материјал. Во библиотеката сме вкупно 255 вработени.

Кој е лимитот на изнајмување/ зајмување книги? Какво е работното време? Дали книгите се изложени на отворени полици? Колку монографски публикации има фондот на Библиотеката? Дали имате и периодични весници и списанија?

Нашите членови можат да зајмат до 5 книги за еден месец. Академскиот персонал може да зајми до 20 книги за еден месец, или 10 книги за 2 месеци. Работното време е од 9 часот претпладне до 9 часот навечер. Во време на испитни сесии дури и до 5 часот наутро. Значи, два пати годишно ние сме отворени скоро 24 часа. 1/3 од нашите колекции како дупликати се изложени на отворени полици.

Librarian at the University Library... in Warsaw, Poland You work in the Acquisition Department. Can you say something more about your educational background, about your work tasks, for how long have you been employed etc. How many librarians are employed in the Library? Can you list some of the Departments in the Library.

I've been working in the library for nearly 9 years now. I graduated from Russian philology, for some years I stayed at the faculty trying to work on my doctoral thesis, but eventually I had to look for another job. So I found a place in the library. Since 2013 I am the manager of Acquisition and Collection Development Department. We are a team of 15 people. Our main task is to search and acquire books and other library materials for the collection. All together in the library there are 255 workers. Here you can find a list of our other units; http://www.buw.uw.edu.pl/en/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=36&Itemid=80

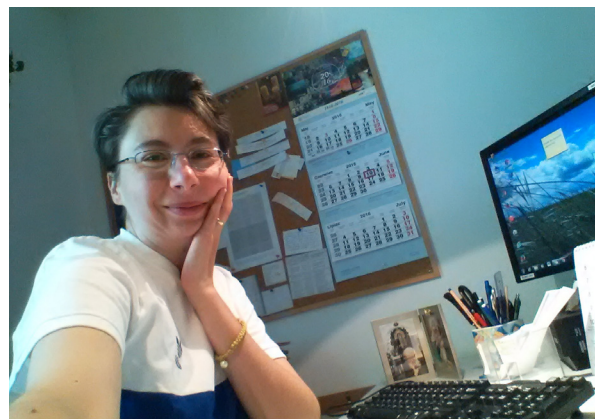
What's the limit of lending/ borrowing books? What are the working hours of the Library? Are the books exposed in open stacks or closed stacks? How many monographic books are stored in the Library. Also, Do you have serials?

Our patrons are allowed to borrow up to 5 books for one month. The academic staff can borrow up to 20 books for 3 months, and the employees of the library can borrow up to 10 books for 2 months. We are open from 9 a.m. to 9 p.m., during examination sessions we are opened even longer, from 9 a.m. to 5 a.m. of the following day. So twice a year for three weeks we are open nearly 24 hours. 1/3 of our collection is located in so called open stacks, both books and journals.

Ова се однесува и за книгите и за списанијата. Останатиот фонд се наоѓа во магацинот, како и во Одделот за специјални (посебни) книжни фондови (фотографии, стари фотографии, картографски материјал, скрипти и сл.) Според извештајот од 2015 во моментот Библиотеката располага со над 3 милиони книги. Има библиотечен материјал кој не се изнајмува надвор од Библиотеката. Тоа се: книгите на отворените полици кои со црвени етикети или црвени точки (книгите со сини етикети и точки се изнајмуваат; книгите и списанијата од библиотечните оддели, како и читалните, библиотечниот материјал од Посебните книжни фондови; енциклопедии, речници и библиографски публикации и други публикации кои не се за изнајмување; периодичните публикации, весниците; публикациите издадени до 1950 година; библиотечни материјали кои се во изветвена состојба; ретките книги, оние кои тешко се набавуваат и оние кои содржат многу табели, карти илустрации и материјали на кои лесно можат да им се извадат страниците, како и микрофилмови.

Како Ви се подредени книгите на полиците, дали според Дјуи децималната класификација или предметната класификација на Конгресната библиотека во Вашингтон? Дали ја ставате етикетата (сигнатурата) на рбетот од книгата? Можете ли да ни ја опишете? Дали постои ограничување во бројот на дупликации во фондот?

Монографските, како и периодичните публикации на отворените полици подредени се според предметната класификација на Конгресната библиотека. Сите книги и списанија се со црвени и сини етикети. Црвените не се изнајмуваат надвор од Библиотеката, додека сините се зајмуваат.

The rest of the collection is stored in closed stacks and in Special Collection Departments (Print Room, Old Prints, Musical Prints, Cartography, Ephemera, Manuscripts, etc.) According to the annual report from 2015 we have now more than 3 million items.

University of Warsaw Library does not lend out: items from Open stacks marked with red labels or red points; items from separate Library divisions and reading rooms; items from Special Collections; encyclopedias, dictionaries and bibliographic publications and other publications of reference character; periodical publications; newspapers; items published before 1950; items in poor condition; items rare, difficult to purchase or containing numerous tables, maps, illustrations, files or with loose sheets of paper; items marked as rare – “Cim.” Symbol and microforms.

How do you arrange the books on the stacks, is it by Dewey Decimal Classification or Library of Congress Subject Classification? Do you put the label (Call number) on the rare of the book? Can you describe it? Is there any limit of storing books in the stacks?

The monographs and also the periodicals in open stacks are arranged according to the Library of Congress Classification.

На отворените полици книгите и списанија-та се подредуваат по 8 главни предмети а класификацијата подразбира комбинација на букви и броеви. На пр.: книгата „Македонската историја („Македонија и нејзините односи со Грција ... е со следна класификација: DR2196.G8M35131993, каде “D” е за „Европска филозофија“, “R” е за „Балкански полуостров“, “M” е првата буква од насловот или авторот, “1993” е годината на издавање. Секако, имаме по еден примерок од книгите, но дозволени ни се до три дупликати од ист наслов. Ова го правиме со публикациите од полските универзитети за дела со вредност. Во нашиот фонд имаме посебен дел само за студенти, каде чуваме и до десет дупликати од еден наслов, во зависност од нивните потреби за часовите и предавањата.

Спомнавте дека Вашата Библиотека е депозитна. Колку депозитни библиотеки има во Полска и дали книгите од тој фонд можат да се изнесуваат надвор?

Да, нашата Библиотека има интерес од Законот за депозит. Има 15 библиотеки во Полска во кои се складираат овие депозитни примероци. Националната библиотека на Варшава и Јагелонската библиотека во Краков чуваат и по два дупликати, но тие мораат нив да ги чуваат во архива без да ги издаваат. Во случајот на другите депозитни библиотеки, во нив читателите можат да го зајмуваат и депозитниот фонд.

Како се вика програмата за автоматска обработка на монографските и сериските публикации? Дали е применета како единствена во Полска, или таа е само за Вашата Библиотека? Спомнавте дека намеравате да преминете на друга програма? Каква е блиската иднина на развојот на Библиотеката? Дали корисниците имаат пристап преку Интернет? Дали можат да ги резервираат книгите итн.

All the books and journals are labeled with red and blue stickers. The red ones are available only on the spot, the blue ones are available for circulation. Our open stacks collection is divided into 8 main subjects and the classification involves a combination of letters and numbers. For example, a book on Macedonian history (“Macedonia and its relations with Greece / [contributions by the follow. : Evgeni Dimitrov et al. ; editorial board Georgi Stardelov, Cvetan Grozdanov, Blaže Ristovski ; transl. by Blagorodna Bogeska-Ančevska et al.]”), which is located in the open stacks has the following classification: DR2196.G8M35131993, where “D” is for European history, “R” stands for “Balkan Peninsula”, “M” – the first letter whether of the title or of the author, and “1993” the year of publication. Normally, there is only one copy of a title but we are allowed to keep up to three copies of a title. We do this especially with publications of Polish universities or for general works of great value. Within our collection we have also a special part only for students, where we keep even up to ten copies of one title, depending on the material required for lectures and classes.

[P - language, literature ; B, L - psychology, philosophy, religion, education; AM C D-F GN700-875 – history; GF Q R-V - geography, mathematical, natural and applied sciences; K, J - law, political science; A, Z - general works, library science; M, N - music, architecture, fine arts]

You mentioned that you store also the legal deposit funds in your Library. How many libraries in Poland store the legal deposit and can the readers borrow it?

Yes, our library benefits from legal deposit law. There are 15 libraries in Poland that are given a legal deposit copy. The National Library in Warsaw and the Jagiellonian Library in Cracow receive even two copies but they are obliged to storage it indefinitely. The patrons can borrow legal deposit books as well as other books.

What’s your Library support program for automated processing of books and serials? Is this program applied in all Poland in one unique network or it is separate just for your Library? You mentioned about testing of another program. What is its near future development? Do the users have access to your catalogue via Internet? Can they make reservation of books etc.?

Во 1997 ја имплементиравме Виртуелната библиотека, производ на американската компанија VTLIS. Нашиот Оддел за комплетирање на библиотечен материјал не започна да работи во овој систем затоа што имаше многу недостатоци токму во сегментот за комплетирање. Оваа година тестираме друг библиотечен систем наречен „Sierra“. Тој е произведен од компанијата „Innovative“. Само некои од библиотеките во Полска работат во овој систем. Најголемиот дел од библиотеките го користат „ALEPH“. Ние имаме заеднички централен каталог за академските библиотеки – „NUKAT“. Повеќе од 150 библиотеки во Полска се влезени во него и ги споделуваат своите библиографски записи, додека пак „NUKAT“ е поврзан со „OCLC“. Затоа записите ни се видливи на „WorldCat“. Централниот каталог од научни и академски библиотеки „NUKAT“ се заснова врз методот на единствена каталогизација каде библиографскиот опис се креира според ISBD во MARC 21. Секако дека нашите читатели имаат пристап преку Интернет. Многу би сакале тие да ги користат нашите алатки при пребарувањето во текот на нивното научно истражување, а не тоа да го прават преку Google или Wikipedia, како што тоа многу често се случува. Секој академски корисник може да ни понуди книга која може да биде во нашите колекции. Една од нашите задачи во Одделот е да работиме со ваквите барања. Најчесто, ги прифаќаме и ги купуваме, или ги наоѓаме насловите преку размена на публикации.

Дали имате дигитализирани колекции? Со кој софтвер дигитализирате?

Постои посебен оддел, односно Дигитална библиотека таканаречена “e-bUW”, која е основана во 2007 година. Во моментот поседува над 100.000 документи, повеќето периодични списанија од 19. Век. Една од целите на “e-bUW” е да овозможи пристап до помалку користените документи, односно до историските документи до кои во моментот е тешко да се дојди. Во најголем дел дигитализираме периодични списанија издадени во Варшава и околината. Скоро сите 47 библиотеки на Универзитетот во Варшава учествуваат во овој проект. Нашата Библиотека е главен координатор и менаџер на “e-bUW”.

In 1997 we implemented Virtual library system, a product of the American company VTLIS. However my department didn't start working in this system due to huge disadvantages in the acquisition module. This year we are testing another library system called “Sierra”. It is developed by a company “Innovative”. Only some libraries in Poland work in this system. Most of libraries in Poland use ALEPH. We have a central union catalogue for academic libraries – NUKAT: www.nukat.edu.pl More than 150 libraries in Poland contribute to this central catalogue with new bibliographic records and NUKAT also collaborates with OCLC. That's why our records are visible in WorldCat. The central catalogue of scientific and academic libraries NUKAT is based on the method of co cataloguing. It is the place where bibliographic description are created (according to ISBD in MARC 21).

Our patrons can access our catalogue via Internet. We wish a lot they would start their scientific research more often with library catalogue or multi-search engine, which our library also provides, but very often they go simply to google or Wikipedia. Every user has also the possibility to recommend a book that should be included into our collection. It is one of the tasks of my department to deal with such requests. Mostly, they are approved and we try to buy or find a title with the exchange of publications.

Do you have digitalized collections? Do you have other separate collections? Do you store rare books and do they have any protection?

There is a special department or Digital Library, so called “e-bUW” (<http://ebuw.uw.edu.pl/dlibra?action=ChangeLanguageAction&language=pl>). It was established in 2007. Currently it hosts over 100,000 documents, the majority of which are XIXth century periodicals. One of the aims of establishing e-bUW was to enable access to less used documents or to the historical documents that can no longer be presented to the users easily. We digitize mostly periodicals from the end of XIX century published in Warsaw and surroundings. Nevertheless all 47 faculty libraries of Warsaw University are invited to participate in the project. Our Library is the main coordinator and manager of the e-bUW.

Колективниот карактер на дигиталната библиотека е изразен и во името “e-bUW”. Малото “b” а не големо “B”, е за да се разликува помеѓу главната библиотека (при „UW“ - Универзитет во Варшава) и сите други библиотеки во системот. Секој публикуван документ во “e-bUW” има своја предметна карактеристика на полски и англиски јазик. Покрај пристапот преку каталогот на Библиотеката, пристапот може да биде преку Интернет, во земјата и странство.

Нашата Дигитална библиотека е дел од Дигиталната федерација на библиотеки, голем пример за соработка и извор за истражување и проучување. Пред неколку години, заедно со еден мој колега одржавме предавање на оваа тема. Интересно е да се види овај труд на: <http://www.emeraldinsight.com/doi/full/10.1108/01435121311328663>, „dLibra“ - софтверот е првиот полски систем за градење на дигиталните библиотеки. Тој е нашироко користен од институции како што се академските и јавните библиотеки, музеите и архивите за да обезбеди дигитална форма на нивните збирки. Денес тој е најпопуларниот систем во дигиталните библиотеки на Полска.

Ако има нешто околу Вашата работа, или за Библиотеката што не сум Ве прашал, слободно кажете.

Оваа година славиме 200 години од основањето на Универзитетот во Варшава, а за 2 години и нашата Библиотека ќе го слави својот јубилеј 200 години. Во 1999 година се преселивме од главниот кампус на друго место до реката, во нова зграда со градина на врвот. Оттогаш имавме можност да го смениме и соседството. Пред да дојдеме тоа беше напуштено место. Сега се изградија нови згради, кафулиња и ресторани, а Библиотеката е меѓу десетте – топ дестинации што треба туристите да ги посетат.

The collective character of the digital library is expressed also in the name of the digital library. It is a small “b” not the capital “B” to differentiate between the main library and a system of all libraries. Every document published in e-bUW has its subject characteristic in Polish and in English language. Internet users, apart from accessing the content directly from the library’s home page, also have other possibilities of reaching the e-BUW collection via various access point, domestic or foreign.

Our digital library is a part of Digital Libraries Federation (<http://fbc.pionier.net.pl/>) – a great example of cooperation between libraries and a great source for research and study. Some years ago, together with a colleague of mine, I held a presentation on that topic. If it is interesting for you, you can find the article here: <http://www.emeraldinsight.com/doi/full/10.1108/01435121311328663>

dLibra software is the first Polish system for building digital libraries. dLibra is widely used by institutions such as academic and public libraries, museums or archives to provide digital form of their collections. It is now the most popular system for building digital libraries in Poland.

If there is something about your work or the Library that I didn’t ask, feel free to say.

This year we are celebrating 200 years of Warsaw University and in two years we will have a round 200 years of the library. In 1999 we moved from the main campus to a new place, close to the river, to a new modern building with a garden on top. And since then the library was able to change the whole neighborhood of this part of Warsaw. Before we moved here it was a rather abandoned place. Now it thrives with new buildings, fancy cafés and restaurants and the library is among top-ten “must see” places in Warsaw.

Ние се гордееме со ова и секогаш настојувате за корисниците да бидеме инспирација. Затоа и јас патувам во другите европски библиотеки преку Еразмус + програмата, барајќи нова инспирација и напредок.

Дали имате семејство? Какви книги читате? Дали имате некакво хоби? Колку трае Еразмус + програмата, Ве молам кажете ни нешто околу Вашата одлука да конкурirate на оваа програма и дали планирате да учествувате и во други програми во Вашиот професионален развој?

Мое најблиско семејство се брат ми и снаа ми, јас не сум мажена. Ги сакам книгите за морски патувања и морска историја. Добрите детективски приказни ми се драги. Сакам да играм игри, игри со карти или да решавам енигми. Исто така сакам да учам странски јазици. Што се однесува за Еразмус + програмата, на универзитетскиот кадар му се овозможува да посети некоја европска библиотека или слична институција за време од една недела. Според мене, ова е добра можност да видам како работат другите и во кои услови, како ги решаваат проблемите. Ќе се обидам да конкурирам секоја година со цел да посетам и други библиотеки. Оваа година, тоа беше Вашата Библиотека во Битола (Националната установа Универзитетската библиотека „Св. Климент Охридски“ Битола) и тоа беше едно убаво искуство за мене.

Вашата библиотека е мала, и затоа гледам голема предност, бидејќи вие сите знаете кој што работи, кои се вашите задачи. Тоа помага. Имам впечаток дека доколку сакате промени, во смисла на имплементирање на нови технологии, или учествување во некој проект, можете да го искористите искуството на поразвиените библиотеки и нивните најдобри решенија. Ви посакувам успех!

Разговорот го водеше:
д-р Николче Вељановски

Превод од англиски јазик:
д-р Николче Вељановски

We are really proud of that and of course we try hard not only to be a cool site but as well a reliable source of information and inspiration for our users. That's why I travel to other libraries using the Erasmus + program. To search for inspiration and improvement.

Do you have a family? Which books do you prefer reading? Do you have any hobby? What's the length of your Erasmus Plus Program, would you please tell us about your decision to apply to this Program and are there any other Programs that you plan to realize for your professional development?

My closest family is my brother and his wife, I'm not married. When I read, I like books about sea voyages and naval history. A good detective story is also welcomed. I like playing games, cardboard games or riddles. I also like to learn foreign languages. Regarding the Erasmus + program there is a possibility for the university staff to spend up to 5 days in an European library or similar institutions. In my opinion this is a very good opportunity to see how other people work, what are the work solutions and conditions. I try to apply every year to visit a new library. This year it was your Library in Bitola (National Institution University Library "St. Clement Ohridski") and it was a very nice experience. You are a small library, which I see as a great advantage, because every one of you knows what others do, what are your tasks. It helps a lot. And I have the impression, if you want to change something in the future, I mean implement some technologies or participate in a project, you can gain a lot from experience of more developed libraries and choose the best solutions. I hope it will be like this!

ГОДИШНО ИЗБОРНО СОБРАНИЕ НА БЗМ

*Приредил Благој Николов
библиотекар советник*

43. Годишно изборно собрание на Библиотекарското здружение на Македонија се одржа на 15 и 16 јуни 2016 година во Гевгелија. Домаќин на ова собрание беше ЈОУ „Гоце Делчев“ од Гевгелија. Дводневното собрание се одржа во мотел „Вардар“ на преифријата од градот. На почеток на присутните гости, членови и делегати им се обрати м-р Миодраг Дадасовиќ - модератор на настанот, кој го претстави работниот дел со воведно претставување на агендата и дневниот ред и го најави обраќањето на домаќинот.

По поздравното обраќање на директорот на ЈОУ „Гоце Делчев“, Дамјан Ѓуров и на претседателот на БЗМ Благој Николов, модераторот м-р Миодраг Дадасовиќ ја најави стручната средба која што беше поделена на три дела според стручните трудови пишувани на препорачаните теми на ИО на БЗМ:

- Библиотеките поврзуваат луѓе, заедници и нации
- Libraries repositioning within the knowledge society
- Библиотекарството во Македонија и новото време
- The librarianship in Macedonia and the new time.
- Позиционирање на библиотеките во општество базирано на знаење
- Libraries repositioning within the knowledge society

На средбата беа пријавени 22 стручни трудови од кои на првата тема 6, на втората тема 7 и на третата 9. Учествуваа библиотекарите од библиотеките во Македонија, но и по вторпат присуни беа гости – библиотекарите од Народната библиотека „Стеван Сремац“ од Ниш. Претставувањето на стручните трудови го отвори Анета Стефановска, библиотекар советник, НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола со трудот „Библиотеките и знаењето нашата иднина“.

Може да се каже дека од година во година овие стручни средби се повеќе добиваат на квалитет, а со тоа се повеќе се издигнува професионалноста на библиотечната дејност. На крајот од првиот ден Извршниот одбор на барање на одреден број на библиотеки, предложи измена на Статутот во член 16 став 2 за големување на можноста на членови кои се бирани во ИО да имаат можност доколку тоа го согледа Собранието на БЗМ на трет мандат. Предлогот беше прифатен со еден глас против.

Вториот ден се пристапи кон постапката за избор на ново раководство на БЗМ. Претседателот го поднесе извештајот за работата во периодот од јуни 2014 – мај 2016 година, со назнака дека и покрај минималните финансиски средства целокупната програма предвидена за овој мандат беше реализирана. Извештајот едногласно беше прифатен од делегатите. Претседателот Благој Николов на крајот со загриженост објави дека за наградата „Климентова повелба“ за животното дело не пристигнала ни една пријава, така што во овој период истата не беше доделена. За инертноста која за жал сеуште ја имаме во нашата дејност зборува и фактот немањето пријава и за наградата „Библиотека на годината“, која исто така не беше доделена.

Беа избрани новите тела на БЗМ за периодот 2016-2018 година, Извршен одбор, Надзорен одбор, Комисија за доделување на наградата „Климентова повелба“ за животно дело и Комисијата за доделување на наградата „Библиотека на годината“ за 2016 година.

Извршниот одбор по трет пат беше избран со мнозинство на гласови односно три делегати беа против.

Благој Николов по третпат е избран за претседател на Извршниот одбор на Библиотекарското здружение на Македонија.

На крајот претседателот на БЗМ, Благој Николов им се заблагодари на присутните делегати и во име на ИО на БЗМ се заложи на следната средба 44. годишно собрание да бидат поканети гости од балканските простори и пошироко како овие средби би добиле меѓународен карактер, а со тоа и списанието „Библиотекарство“ со безрезервен напор од библиотекарската фела де се вброи ви признати меѓународни списанија.

УЧИЛИШНИТЕ БИБЛИОТЕКИ И КУЛТУРНИТЕ ВРЕДНОСТИ КАЈ МЛАДИТЕ

Приредила **Фатма Бајрам Аземовска,**
библиотекар

Треба да нагласиме дека секое училиште потребно е да има училишна библиотека која постојано ќе им е на располагање на учениците. За отворање на училишна библиотека треба да бидат исполнети неопходни услови и тоа: простор, фонд, опрема, стручен кадар и сл. Во училишните библиотеки потенцијалните корисници се од различна структура, а тоа се децата од претшколска возраст, учениците од основното и средното образование, наставниците и др.

Постоењето на училишните библиотеки, гледано од стручен аспект, треба да делува многу позитивно на учениците кои се потенцијални интелектуалци и на нив би требало воспитно да делуваат. За жал, во Р. Македонија училишните библиотеки во еден дел не располагаат со соодветни услови и набавката на соодветна литература не е на завидно ниво, а недоволното користење на книжните фондови се должи на малиот број примероци од бараната литература. Иако училишните библиотеки во овој момент не се на завидно и посакуваното ниво, тие претставуваат основното јадро за стекнување љубов на децата кон книгата, како да ја користат, односно заштитат истата што е мошне важен услов за внесување на најмладите читатели во тајните на пишаниот збор, зошто тука се создаваат навиките за читање. Сето тоа остава траги за понатамошните духовни развивања на младата личност која од тука ги црпи првите и трајни читателски искуства. За привлекување поголем број корисници, библиотекарот во училишната библиотека е потребно да поседува ентузијазам, да има чувство за афинитетот на корисниците и правилно да ги насочи кон бараната литература, а со тоа ќе дојде до израз дејноста на библиотекарот која е истражувачка.

Доколку библиотекарот правилно ги информира своите корисници што, исто така, е должност, обврска и работа на библиотекарот кој треба да се служи со сите форми на информации и сознанија од искуства што потекнуваат и се стекнуваат со самата работа со корисниците, успехот ќе биде двостран, односно професионален библиотекар и задоволен корисник. Со тоа во целост ќе бидат исполнети неопходните услови за кори-

сникот повторно да се врати во училишната библиотека и да побара соодветна литература. Задоволниот корисник своето искуство го пренесува на своите другарчиња соученици и кај нив се создава желба да ја посетат училишната библиотека и само така се создава навика кај младите да ги посетуваат библиотеките, како би ги отргнале од пороците кои владеат, со што ќе создадеме млади и здрави генерации подготвени да го продолжат животот со позитивна мисла. Преку училишните библиотеки и училиштата се издигнуваат културните вредности на младите, односно тие осознаваат дека друштвото не е составено од родителите, роднините, пријателите, туку дека во одделението, односно класот, можностите и условите се еднакви за сите. Тука ги осознаваат разликите меѓу партикуларистичките и универзалистичките норми на вреднување, а тоа е важно за да се вклучат во светот на возрастните. Партикуларните норми значат вреднување на поединец по она што е, а не кој е.

Родителите ги вреднуваат децата како свои, како посебно, а не како другите деца. Овие се стандардите поврзани со пропишаната позиција. Универзалистичките норми значат дека поединецот е само една од многуте (еднаков) и дека неговата позиција е условена од споредба со другите, а не однапред загарантирана. Ова значи дека неговите постигнувања се вреднувани од гледна точка на општите стандарди, прифатени од општеството, а не од гледна точка на одредени критериуми (да биде нечие дете или да припаѓа на некоја раса, религија, нација и т.н). Точно тука детето ја учи разликата што е многу важно да се подготви за иднината.

Од гледна точка на социјализација, училишните библиотеки и училиштата не подразбираат само пренос на вредности и норми на општеството, но таму се учат најважните правила на животот. Темата „Училишните библиотеки и културните вредности кај младите“ предизвикува интерес кај сите нас, зошто оваа идеја со себе носи раритетна поставка и можеби денес, а и во иднина кај младите ќе разбуди посебни чувства, за и тие да се појават како идни автори. Возбуда та кај нив за тоа како се случило чувство да покрене песна, проза и сл. и така оформен текст да се пренесе на хартија, тоа е оној момент, оној краток момент на раѓање на идејата и чувството кои младите ги преточуваат во стихови и проза.

Вака покренат овој труд со сета своја ориги-

налност разбудува интерес за продлабочување на сеќавањето на контактите во училишната библиотека, контактите со библиотекарот, другарувањата со своите врстници и сл. Малку, сигурно во пишувањето на првиот стих или проза, ги доведува младите до времето кога нивните предци ги правеле првите чекори во пишувањето. А, тој чекор е овој најважниот, најзначајниот зошто со него се одредува насоката во која се движат младите генерации. Децата и младите денес многу читаат, но најмногу од компјутерскиот екран, електронските игри или од мобилниот телефон. Затоа на е-читателите им се неопходни вештини за информатичката писменост за да знаат критички да пристапат на содржините пронајдени на интернет.

Информатичка писменост е способност за користење на компјутерот и неговите програми, додека информатичка писменост претставува согледување на потребите за информации и поседување знаење како да се дојде до нив, нивно вреднување и нивно искористување. При тоа како извори на информации можат да бидат книгите, весниците, компјутерот, телевизјата итн. Улогата на библиотекарот е да ги поучи корисниците на информатичка писменост, односно како да ја пронајдат потребната информација, како да ја анализираат и вреднуваат и како да ја употребат.

Во минатото како извори на информации најчесто се сметале печатените (книжните) материјали. Во денешно време во библиотеката корисникот може да дојде до информации со користење освен на книжен и со користење на разновиден некнижен материјал. „Современата технологија овозможи нови, воглавно дигитализирани извори. Такви информации наоѓаме на CD/DVD медиумите и интернетот (електронски книги, енциклопедии, речници, лексикони, филмови, музиката...). Пристапот до овие извори на информации е достапен само на информатичките писмени лица“. Целокупниот библиотечен материјал плански се набавува и проверува од страна на библиотекарот, во согласност со училишниот наставен план и програма, возраста, интересот и се набавува материјал кој ќе влијае поттикнувачки за развојот на ученикот.

КНИГАТА И БИБЛИОТЕКАТА МОСТОВИ КОН НЕНАСИЛНА КОМУНИКАЦИЈА КАЈ МЛАДИТЕ

Ленче Андоновска, библиотекар советник

Во програмата за работа на Библиотеката за 2016 година од Министерството за култура, одобрен ни е проект *Управување со конфликти – едукација на млади*. Со оглед на фактот што библиотеките како места за истражувачки и креативни активности им дават можност на младите сами да ги истражуваат можностите и алтернативните решенија за одредени ситуации, им овозможува индивидуална работа на младите која ќе им ја зацврсти сигурноста за нивните можности, квалитети и остварувања.

Динамичното време налага развивање на капацитетите на младите за успешно управување со конфликтите и вештините за ненасилна ко-

муникација. Со цел да им се помогне на младите што повеќе да се насочат кон работи кои водат до развој и нивно усовршување, потребна е континуирана едукација на истите. Со овој проект ќе им се овозможи на младите - учесници на предавањата и работилниците кои етапно ќе се спроведуваат, самостојно да ги истражуваат и користат соодветните материјали достапни во Библиотеката, да се здобијат со знаење кое е потребно за конструктивно разрешување, усмерување на конфликтите како и да водат принципиелни преговори. Реализацијата на наведениот проект се одвиваше во неколку фази и тоа:

- средба со стручните работници од основните и средните училишта од општина Битола на која зедоа учество 21 лице (педагози, психолози, социолози и дефектолози);

На средбата беа договорени насоки за из-

готвување на стручни трудови на тема *„Управување со конфликти – едукација на млади“*, со поднаслов *Книгата и библиотеката – мостови кон ненасилна комуникација кај младите*. На истата средба беше договорена промоција на проектот;

- на ден 20.04.2016 година во 11 часот во холот на Библиотеката беше поставена и отворена изложба на ликовни дела од учениците од СОУ Гимназија Ј.Б.Тито и ОУ „Крил и Методиј“ – Битола а потоа имаше претстава – драматизација од СОУ Ј.Б.Тито – Битола на тема *„Стоп за насилството“*.

Истиот ден во новата сала на Библиотеката беа презентирани сите стручни трудови кои ќе бидат публикувани во Зборник на научни трудови;

- на ден 05.05.2016 година се одржа работилница за стручни соработници;

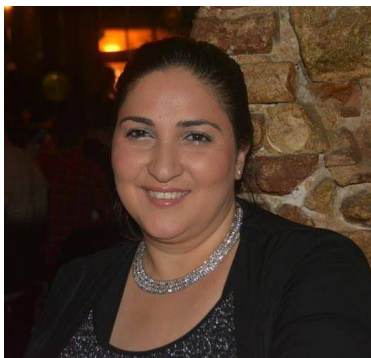
- во септември и октомври 2016 година ќе се одржат и тоа: прва Работилница - на тема *„Насилството преку социјалните мрежи“* со мото *„ЛИКЕ за ненасилство“*; втора работилница – на тема *„Насилство врз деца со посебни потреби“* со мото *„Различни а исти“* и трета работилница *„Книгата мост до ненасилство“* со мото *„На книгата не и снемува батерија“*.

Работилниците ќе се одржат во Библиотеката и секое училиште ќе испрати по 3 деца (ученици), а потоа учениците кои ќе бидат учесници на работилниците истите ќе презентираат во нивните училишта.

На ден 16.11.2016 година – на Денот на толеранцијата ќе биде завршната манифестација од наведениот проект и на тој ден ќе се промовира Зборникот на стручните трудови.

ПОПУЛАРИЗАЦИЈА НА КНИГАТА, ПРОМОЦИИ, ИЗЛОЖБИ И ПРЕДА- ВАЊА

Приредила Фатма Бајрам Аземовска,
библиотекар

21.02.2016 СВЕТСКИ ДЕН НА МАЈЧИНИОТ ЈАЗИК

По повод одбележувањето на 21 февруари – Меѓународен ден на мајчиниот јазик, во Библиотека се промовираше проектот „Година на книгата, книга за секое дете“, исто така беше поставена и тематска изложба на книги на македонски, турски, албански, ромски, српски, хрватски, бошњачки јазик и други јазици.

Проектот „Година на книгата, книга за секое дете“ има за цел масовно бесплатно зачленување на децата кои посетуваат предучилишни установи и центри за ран детски развој, поголема популаризација и промоција на читањето книги и достапност за сите деца со цел правилен интелектуален развој и полесно поаѓање во прво одделение. „Проектот е насочен како книгата да се користи на сите нивоа во образовниот процес, и мислам дека ќе успееме да кажеме дека децата читаат и тоа ќе биде една навика без која не се може“, вели директорката на библиотеката, д-р Лили Бошевска.

„Ако се оди според тоа дека првите пет години се најважни, тогаш зачувувањето на мајчиниот јазик може да се одржи преку читање, тоа го покажуваат и најновите истражувања“, рече надворешната соработничка на библиотеката, проф. доц. Билјана Граматковски.

Грижата за јазикот не е нешто што се случува само еднаш на еден собир или манифестација, тоа е континуиран процес на постојана опсервација и подложување на процесот на нормираниост.

Имињата на Јозеф Добровски, Рина Усикова, Виктор Фридман, Хораст Лант, Мјечислав Малецки, Зузана Тополинска, Воислав Илиќ, Ватрослав Јагиќ, Ватрослав Облак, се само дел од имињата на слависти кои дале несоборливи аргументи за постоењето и посебноста на македонскиот јазик. Исто така голема улога во зачувувањето и афирмацијата на македонскиот јазик низ годините одигра и Меѓународниот семинар за македонски јазик, литература и култура кој секоја година во Охрид привлекува интерес на нови научни работници од земјата и светот кои го истражуваат македонскиот јазик, литература и култура, истакна професорката г-ѓа Милица Радевска Димитријовска .

.....
**Здружение за македонско-италијанско
пријателство**
07.03.2016

ПОЕЗИЈА ПОСВЕТЕНА НА ЖЕНАТА И ЉУБОВТА

Поезија од македонски автори ќе читаат; Александар Ортаковски „Кога ја љубев Дениција“ од П.М.Андревски и Стефан Бојачиев „Молитва на моето тело“ од Ацо Шопов.

Поезија од италијански автори ќе читаат Климентина Патче и Матија Цветковска „Ќе поминам по плоштадот Штанија“, од Чезаре Павезе и „Жена од Ценова“ од Дино Кампана.

Поезија на германски јазик ќе читаат Кристина Илиева и Билјана Китевска „Лорелај“ од Хајне Хајнрих.

Поезија на турски јазик ќе чита Фани Димитровска Фасим „Дождливата убавица“ од Оздемир Инче.

Поезија на француски јазик ќе чита Каролин Потел Златевска.

Модератори на настанот се Кирил Добрушевски и Никола Илијовски.

По повод Меѓународниот ден на жената 8 Март, поезија на македонски, италијански, германски, турски, руски и француски јазик имаа можност да слушнат присутните на манифестацијата „Поезија посветена на љубовта и жената“, која е единствена од ваков тип во нашата земја. Поезија од македонски автори читаа - Александар Ортаковски Кога ја љубев Дениција од П.М. Андреевски и Стефан Бојациев Молитва на моето тело од Ацо Шопов. Поезија од италијански автори презентираа Климентина Патче и Матија Цветковска, Ке поминам по плоштадот Штанија од Чезаре Павезе и Жена од Ценова од Дино Кампана. Лорелај од Хајне Хајнрих, ја презентираа Кристина Илиева и Билјана Китевска, Фани Димитровска ја презентираше Дождливата убавица на Оздемир Инце, Каролин Потел Златевска од Француската алијанса, читаше поезија на француски.

Оваа година во соработка со здружението за македонско-италијанско пријателство сакавме да и пристапиме на жената од аспект на поезија, жената како инспирација за поетите, изјави д-р Лили Бошевска, директор на НУУБ „Св. Климент Охридски“ Битола. Оваа манифестација се одржува над 20 години со прекини. Оваа манифестација е единствена од овој вид, последните години решивме да ја обновиме и да продолжиме со неа секоја година, изјави Кирил Добрушевски, претседател на здружението за македонско-италијанско пријателство. По повод 8 Март, во Библиотеката беше отворена тематска изложба на книги од писателки, членки на Друштвото на писателите на Македонија.

Институт за македонски јазик

11.03.2016

НОВО ИЗДАНИЕ НА „ПРАВОПИС НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК“

Во новото издание на Правописот на македонскиот јазик може да се забележи дека сите поглавја на постојниот Правопис на македонскиот литературен јазик издаден во 1998 година претрпеле измени и дополнувања, доуточнувања и дообјаснувања, претставени што е можно поедноставно за да бидат достапни за поширок круг корисници, велат авторите. Правописот од една страна е конзервативен затоа што правилата вообичаено многу тешко се менуваат, но од друга страна, пак, го следи и развојот на јазикот.

Во изработката на новиот Правопис биле вклучени 48 соработници, пред се универзитетски професори од Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ и од Филолошкиот факултет „Блаже Конески“. Тој ќе добие и електронска верзија, а како втора фаза од работата на Правописот се планира изработка на Правописен речник. При крај е работата на Речникот на синоними во македонскиот јазик, се прават подготовки за електронски корпус на македонскиот јазик, етимолошки речник итн.

Основни училишта во Битола

14.03.2016

БИБЛИОТЕКАТА ВО ФУНКЦИЈА НА ОБРАЗОВАНИЕТО

Во роднокрајната читална на Библиотека-ката директорката д-р Лили Бошевска оствари средба со директорите и претставниците на основите училишта во Битола. Националните установи од областа на културата може и треба да се вклучат активно во културното образование на учениците од основните и средните училишта. Библиотеката ги презентираше меѓу другото проектите „Слушај музика“, „Јас читам, а ти?“, „Поставување на мини библиотеки“, но листата на проекти што заеднички би биле реализирани, може да претрпи измени и да биде до-полнета.

Правен факултет - Битола

17.03.2016

ПОСТКОНФЛИКТНО ОПШТЕСТВО И ЕВРОПСКИОТ ПАТ

Приближувањето на БиХ кон ЕУ е предуслов за економски развој, односно предуслов за одржување на елементарни усло-ви за функционирање на БиХ, ова беше основ-ната порака која што денеска проф. д-р Мла-ден Иваниќ од Универзитетот во Бања Лука и член на Претседателството на БиХ им ја пре-несе на присутните. Суштинскиот проблем на БиХ е тоа што има три различни визии за неј-зината иднина. Едната е Бошњачка-Сараево, која кажува: БиХ без идентитет, со еден прет-седател, со една влада и со еден парламент, втората е за Бања Лука-Српска која сакаше да има потполно независна Р.Српска и третата во Мостар, која бара трет идентитет. И кога има-те три различни визии, единствено решение е она што имате минимум заедничко, а тоа е ЕУ.

ОУ „Гоце Делчев“ - Битола

21.03.2016

СВЕТСКИОТ ДЕН НА ПОЕЗИЈАТА

Со читање на поезија од странски и домаш-ни автори во Библиотеката беше одбележан светскиот ден на поезијата 21-ви Март.

Со читање на поезија од домашни и стран-ски автори учениците дадоа печат на поезија-та.

Имајќи го предвид значењето на поезијата, целта на денешниот настан е да им се доближи поезијата до децата кои читајќи ги стиховите на поетите ги пренесуваат нивните пораки.

Дека младите ја сакаат поезијата, доказ се нивните лични творби за кои добиле призна-нија не само од своите наставници, туку и на разни литературни конкурси.

Завод за рехабилитација на деца со оштетен слух, говор и глас и други проблеми во развојот “Кочо Рацин“ – Битола

25.03.2016

71-ВИОТ РОДЕНДЕН НА БИБЛИОТЕКАТА

Библиотека, годинава својот 71-ви роденден реши да го прослави со најмладите ученици кои го посетуваат Заводот за рехабилитација на деца со оштетен слух, говор и глас и други проблеми во развојот “Кочо Рацин“ – Битола, да им подари соодветна литература за нивните потреби, со заедничка роденденска програма со учениците и вработените од двете установи. Во холот на библиотеката беше поставена изложба со книги, списанија и друг библиотечен материјал во издание на библиотеката.

28.03.2016

„ПРЕДИЗВИЦИТЕ НА ПОСТ-АМЕРИКАНСКИОТ СВЕТ“

Денес НУУБ „Св.Климент Охридски“ Битола ги промовира книгите од едицијата посветена на правото, безбедноста, криминологијата, одбраната, разузнавањето.

Тоа се книги кои се капитални инвестиции од владата, сакавме да ги промовираме на поинаков начин. Има повеќе наслови од повеќе области, да понудиме нешто поактуелно, со што ќе ја привлечеме стручната јавност од оваа област, изјави д-р Лили Бошевска, директор на НУУБ „Св.Климент Охридски“-Битола.

Денешни промотори и модератори беа професорите од Правниот факултет при Универзитетот „Св.Климент Охридски“ – Битола, проф. д-р Горан Илиќ кој имаше предавање на тема „Предизвиците на пост-американскиот свет“ и проф. д-р Ангелина Станојоска со предавањето „Криумчарењето мигранти и затворањето на Балканската рута: Дали ја затворивме вратата засекогаш“.

05.04.2016 2

“JOURNAL OF LIBERTY AND INTERNATIONAL AFFAIRS”

Во преполната сала на Библиотеката беше промовирано меѓународното научно списание “Journal of Liberty and International Affairs” Издавач на списанието е Институтот за истражување и европски студии – Битола. Тоа излегува три пати во годината, според open access моделот (или моделот на отворен пристап), а со

тенденција за деталнопроучување на слободата и меѓународните односи во сите нивни аспекти.

Списанието гравитира во областа на политичките науки, меѓународното право и меѓународните односи. Во контекст на уредувачката структура, научното списание вклучува меѓународен програмски и советодавен комитет во кој учествуваат 35 научници од 28 држави ширум светот, а кои даваат посебен придонес во квалитетот и меѓународниот карактер на списанието.

08.04.2016

8-МИ АПРИЛ МЕЃУНАРОДНИОТ ДЕН НА РОМИТЕ

НУУБ „Св. Климент Охридски“ - Битола во соработка со Здружението за развој на ромската заедница „СУМНАЛ“ - Битола и Центарот за развој на ромската заедница „Баирска Светлина“ - Битола Ве поканиваат на одбележување на Меѓународниот ден на Ромите

ПРОГРАМА
8 АПРИЛ (ПЕТОК) 2016 г.

10.00 h Доделување ваучери за бесплатно членство во библиотеката на децата од Центарот за ран детски развој „СУМНАЛ“ - Битола и децата вклучени во проектот: „Инклузија на деца Роми во јавните предучилишни установи“

10.30 h „Децата учат за ромската култура и традиција“ - во соработка со ЈОУДГ „Естраја Овадија - Мара“, клон „Пролет“

11.00 h Прикажување на документарниот филм: „Придонесот на Ромите во изградбата на современото македонско општество“

11.30 h Поезија испеана и посветена на Ромите: Папуша, Тагоре, Лорка.

Националната установа универзитетска библиотека „Св.Климент Охридски“ – Битола и ромските невладини организации „Сумнал“ – здружение за развој на Ромската заедница и „Баирска Светлина“ заедничко го одбележува 8-ми Април – Меѓународниот ден на Ромите.

Одбележувањето на 8-ми Април Светскиот ден на Ромите претставува можност да се потсетиме на историскиот развој на борбата за остварување на правата на Ромите на меѓународно ниво, но и да ја пресликаме рефлексивната на статусот и состојбата на Ромите во Република Македонија. Периодот на изолираност и маргинализација денес претставува само една фаза од развојот на заедницата на Ромите во Република Македонија. Програмата започнува со доделување на бесплатни ваучери на децата кои го посетуваат центарот за ран детски развој „Сумнал“ – Битола и децата од проектот „Инклузија на деца Роми во јавните предучилишни установи“ од градинката „Естраја Овадија Мара“ – Битола. Децата за ромската култура и традиција“, следеше прикажување на документарниот филм „Придонесот на Ромите во изградба на совре-

ното македонско општество“. Преку продукцијата на документарниот филм се евидентираат значајни личности Роми, од сферата на професионалниот, општествениот и јавниот живот во Република Македонија и нивниот придонес во изградбата на современото македонско општество и објаснување како тие секој во својата област, даваат придонес во креирањето и спроведувањето на јавните политики.

И на крај присутните имаат можност да слушат поезија испеана и посветена на Ромите (Папуша, Тагоре и Лорка).

20.04.2016

ПРОЕКТ „УПРАВУВАЊЕ СО КОНФЛИКТИ - ЕДУКАЦИЈА НА МЛАДИ“

Во Библиотеката денес беше промовиран проектот „Управување со конфликти – едукација на млади“. Стручните соработници на проектот, психолози, педагози, дефектолози и библиотекарите одржаа заедничка средба на која презентираа свои трудови поврзани со насилството меѓу младите, како да се препознае и како да се постапи. Проектот се реализира со финансирање од Министерството за култура на РМ. Сите трудови ќе се најдат во зборник што ќе биде промовиран на завршната манифестација од проектот што ќе се одржи на 16 ноември оваа година. Учениците од средното општинско училиште гимназијата Јосип Броз Тито имаат изложено цртежи на тема насилство, а за присутните, исто така на оваа тема, одиграа драмска претстава.

Организатор:
НУУБ „Св.Климент Охридски“ - Битола
Промовирање: 20.04.2016

Работна средба: 05.04.2016 во 11 часот
Промовирање на проектот: 20.04.2016 во 11 часот
Промовирање на своите соработници: 05.05.2016 во 12 часот
Изложба на цртежи од ученици: октомври
Завршна манифестација: 16.11.2016

Управување со конфликти
едукација на млади

Учесници во проектот:
ученици и стручни соработници од основните и средните училишта од Општина Битола

Книгата и Библиотеката – мостови кон
ненасилна комуникација кај млади

22.04.2016

**ОДБЕЛЕЖАН СВЕТСКИОТ
ДЕН НА КНИГАТА**

Националната установа универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“ – Битола денес го одбележа Светскиот ден на книгата и авторското право, традиционално со читање на пораката на Ирена Бокова, генерален директор на УНЕСКО и македонската порака на Љубиша Георгиевски. Библиотеката ја продолжи традицијата, додели книги и цвеќе на оние читатели што по повод овој ден напишаа најубава порака поврзана со книгата и поставена изложба на книги во холот на библиотеката од Вилијам Шекспир.

26.04.2016

**ПРОМОЦИЈА НА СЛИКОВНИЦАТА
„БОН ТОН“ НА ТУРСКИ ЈАЗИК**

Македонско турското здружение „Мустафа Кемал Ататурк“ – Битола и НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола ја промовираа сликовницата за деца од предучилишна област „Бон тон“ од авторот Ели Маказлиева, издадена на турски јазик од страна на издавачката куќа „ЕДУ-КА МАК“ – Скопје. Промоцијата е во рамките на проектот „За сите деца“, координиран од страна на м-р. Нермин Теловска.

09.05.2016

**ПРОМОЦИЈА НА КНИГА НА
ТРАЈЧЕ КАЦАРЕВ**

Во Библиотеката се одржа промоција на романот „О, зарем тоа сте вие господине Памук“ (краток комичен роман за непреболот), од авторот Трајче Кацаров.

За делото зборуваше промоторот д-р Златко Жолев, редовен професор на Педагошкиот факултет во Битола.

16.05.2016

**ПРОЕКТ „СЛУШАЈ МУЗИКА И
БИДИ СРЕКЕН“**

Проектот „Слушај музика и биди среќен“, поддржан од министерството за култура на Република Македонија. Проектот се состои од две фази: Првата фаза од проектот започна да се реализира на ден 16.05.2016 година во музичкото катче во просториите на Библиотеката, додека втората фаза од проектот започна да се реализира на 27.05.2016 година.

Во првата фаза на проектот се одржаа работилници со професорката Марина Коруновска од средното музичкото училиште од Битола и ученици од основното училиште „Стив Наумов“ – Битола, додека во втората фаза беа вклучени децата од центарот за ран детски развој „Бон-бончиња“.

Со промовирањето на катчето за музикалии влијаеме на развојот на децата од најмала возраст од периодот на доенче, на мало и предучилишно дете, од големо значање е создавањето на нивниот интерес за музиката. Во рамки на проектот децата слушаа музика од различни хип-хоп, хеви метал, готик, панк, техно, хардхаус, поп, џез или класична музика, македонска изворна и современа музика и музика од различните заедници во Македонија.

17.05.2016

**СОРАБОТКА СО УНИВЕРЗИТЕТСКАТА
БИБЛИОТЕКА ОД ВАРШАВА – ПОЛСКА**

М-р Барбара Чмиелевска (Barbara Chmielewska) од Варшава (Полска) е на студиски престој во Битолската библиотека преку програмата „Еразмус плус“ од 17 до 25 мај. Таа е раководител на Одделот за набавка на библиотеичен материјал. Целта на посетата е да се воспостават контакти, да се разменат искуства и да се согледа можност за понатамошна соработка со нашата Библиотека како дел од процесот на Европска интеграција на Република Македонија и вклучување во современите текови на библиотекарството преку партнерства, вмрежување и соработка.

18.05.2016

**ЗБОРНИК “МОЈАТА ТАТКОВИНА,
МОЈ ДОМ“**

Во долната сала за промоции на Библиотека-та беше промовиран зборникот на песни на ученици од основните и средните училишта од Битола „Мојата татковина, мој дом“, а воедно беа доделени и награди на првите три најдобри песни, пофалници на уште на четири ученички од основно и средно образование за уметничките постигнувања за своите творби, како и благодарници за менторите за поддршката на своите ученици. Проектот „Мојата татковина, мој дом“ е дел од годишната програма на здружението за наука и култура НОВА кој има за цел да се подигне патриотизмот кај младата популација.

23.05.2016

**ПРОМОЦИЈА НА 130 ТОМА
МАКЕДОНСКА КНИЖЕВНОСТ**

По повод 24 Мај денот на просветителите светите браќа Кирил и Методиј, во долната сала на Библиотека-та беа промовирани четири книжни дела од едицијата „130 тома македонска книженост“ од г-ѓа Николина Поповска професор по македонски јазик и книжевност.

Промоцијата беше посветена на Светите браќа Кирил и Методиј, како основоположници на сесловенската писменост. Книгите го опфаќаат периодот од 9 до 11 век односно периодот од Кирил и Методиј до преродбениците. За мисијата на Светите браќа Кирил и Методиј, за нивните ученици свети Климент и свети Наум Охридски на овие простори како и на тамошните дејци врз почетоците и развојот на македонската просветеност зборуваше Васко Гичевски ученик во СОУ „Таки Даскало“ од Битола. Промоцијата се одржа со помош на учениците од СОУ „Таки Даскало“ од Битола и настап на поетесата Билјана Тодоровска. Оваа едиција е дел од неколкуте капитални издавачки проекти на Министерството за култура, односно Владата на Република Македонија.

27.05.2016

ПРОМОВИРАНА ЗБИРКА ПЕСНИ НА ЗОРАН ПЕЈКОВСКИ

Во салата за промоции на Библиотеката беше промовирана збирката песни „Да не ми е сон“ на авторот Зоран Пејковски. За книгата авторот вели: Среќата на човекот му е дадена од Бога и затоа повикува на битка против сомнежот, кој истовремено е едно од најсилните оружја против злото. Рецептот и препораката на поетот е да не се подложуваме на болки, кои произлегуваат од различни видови неверувања. Промоторот проф. д-р Златко Жоглев истакна дека по долготрајната анализа на поетската збирка „Да не ми е сон“, слободно може да се констатира дека најдоминантни тематски преокупации во истата се љубовта, сонот и јавето. Освен нив, како значајно присутни тематски преокупации се и убавината, спомените, страдањето, минливоста и вечноста. Неодамна Зоран Пејковски ја доби наградата „Јован Котески“ за необјавена поетска книга, за неговото дело „Златната прашина“.

27.05.2016

РАБОТИЛНИЦИ ЗА ХРВАТСКИОТ ЈАЗИК

Здружението на Хрватите во Република Македонија – Огранок Битола во соработка со Националната установа Универзитетска библиотека „Св.Климент Охридски“ – Битола организираат работилници за хрватскиот јазик и литература. Проектот ги следи основните заложби на Заедницата поврзани со чување на националниот идентитет, негување на јазикот, пишаниот збор и културното наследство. Освен во Битола проектот минатата година беше успешно реализиран во Скопје и Охрид со голем број на посетители.

Работилниците по хрватски јазик ги водеше проф. д-р Сања Вулиќ од Филозофскиот факултет од Загреб (Хрватска). Часови по хрватски јазик се одржуваа во периодот од 23.05 до 27.05 2016 година.

27.05.2016

11. РОДНОКРАЈНА СРЕДБА

Традиционалната Единаесетта родно-крајна средба на битолските писатели во Македонија се одржа во роднокрајната читална на Библиотеката. Темата на Тркалезната маса беше: „Препознатливоста на мојот стил на изразување“. Свои излагања имаа петнаесет реномирани писатели од Македонија. Проектот секоја година е реализиран од д-р Николче Вељановски, библиотекар

советник кој е воедно и модератор на средбите. Излагањата на писателите ќе бидат публикувани во Единаесеттиот Зборник на излагања.

31.05.2016

ИЗЛОЖБА „ЖАН МАРИ 2015“

Делегацијата на Европската Унија, Општина Битола, ЕУ инфо точка при општина Битола и Националната установа Универзитетска библиотека „Св.Климент Охридски“ – Битола се организатори на изложбата на професионални фотографии во рамки на наградата за медиуми „Жан Моне 2015“. Именувана е по еден од татковците на ЕУ францускиот дипломат и економист Жан Моне кој заедно со Роберт Шуман се авторите на познатата Шуманова декларација со која се поставија темелите на денешната модерна Европа.

Наградата за најдобра професионална фотографија ја освои г-н Наќе Батев. Фотографијата е направена на границата со Грција во близина на Гевгелија. Фотографијата е за Европската прес фото агенција а беше објавена на познатиот британски „Гардијан“ и на други портали за вести од целиот свет. Победникот во категоријата најдобар новинарски текст е г.ѓа Марија Тасев, за серијалот текстови посветени на мигрантската криза. Новинарските записи ја следат приказната на две сестри од Сирија на својот пат кон Германија. Победникот во категоријата аматерска фотографија е Г.ѓа Кристина Нановиќ.

Изложбата беше отворена и изложена во холот на библиотеката 15 дена.

07.06.2016

КНИГА ЗА ТЕРОРИЗМОТ

Во салата за промоции на Библиотеката беше промовирана книгата „Тероризмот и кризата на демократијата“ на познатиот театарски и филмски режисер, драматург и македонски интелектуален бард проф. д-р Љубиша Георгиевски. Во препораката кон изданието, поетот и литературен критичар, директор и главен уредник на издавачката куќа „Макавеј“ Бранко Цветкоски, вели дека книгата „Тероризмот и кризата на демократијата“ претставува фуриозна интелектуална расправа за позицијата на слободната личност

низ историјата, во политичкиот живот, во уметноста и во одбраната на сопствената хуманистичка визија. Промотори беа и проф. д-р Бранислав Саркањац и проф. д-р Сашо Коруновски, ректор на Универзитетот во Битола.

БИБЛИОТЕКАРИТЕ ВИ ПРЕПОРАЧУВААТ

**ОДДЕЛ ЗА ЗАЈМУВАЊЕ
УСЛУГА ЗА ВОЗРАСНИ**

- КАЗНА ЗА ГРЕВОТ – Јелена Бачиќ Алимпик
- Ноќта кога дојдоа сватовите
- КАЗНА ЗА ГРЕВОТ – Јелена Бачиќ Алимпик
- Книга на спомените
- КАЗНА ЗА ГРЕВОТ – Јелена Бачиќ Алимпик
- Молитва за прошка
- ЧИРАКОТ НА АРХИТЕКТОТ – Елиф Шафак
- ГОЛЕМИ МАЛИ ЛАГИ – Лиен Мориарти
- ТАЈНАТА НА СОПРУГОТ – Лиен Мориарти
- МРАЧНИ МЕСТА – Џилијан Флин
- ДЕВОЈЧЕТО НА ГРЕБЕНОТ – Лусинда Рајли
- ШТО НОСАТ БРАНОВИТЕ – Карен Гилис
- СЕНКИ ОД МИНАТОТО – Лусинда Рајли

ДЕТСКА БИБЛИОТЕКА

ШТО СОНУВАШЕ ДЕДО МРАЗ – Биљана Црвенковска
 ШАРМЕРИ ОД ОСМО – Велко Неделковски
 ФРАГАРИЈА – Ралповска, М.
 ВИСТИНСКА ПРИКАЗНА ЗА ИСЧЕЗНУВАЊЕТО НА ПРИКАЗНИТЕ – Биљана Станковска
 ЧУДНИОТ СЛУЧАЈ НА ВУЛКАНОТ СМРДИФЕРО – Церонимо Стилтон
 СРЦЕНЦА ОД ВЕДРО „А“ – Велко Неделковски
 МОРСКИТЕ САНМОВИЛИ – Л. Френк Баум
 СВЕТИНА НА ПРАЗНИНАТА – П. Димовски
 ГРОТЕСКНИ ДЕЦА – В. Манчев
 „МАЧКИ ДЕТЕКТИВИ“ – А. Готи, Д. Морсиното

11. РОДНОКРАЈНА СРЕДБА

Подготвил **д-р Николче Вељановски**
 библиотекар советник

Традиционалната Единаесетта роднокрајна средба на битолските писатели во Македонија се одржа на 27 мај (петок), во просториите на Националната установа - Универзитетска библиотека “Св.Климент Охридски” Битола. Тркалезната маса беше на тема: “Препознатливоста на мојот стил на изразување”. Секој писател си има свој стил на пишување без оглед на тоа дали тој свесно го негува или не. Секако дека и во поетското изразување како и во прозното изразување на писателот постои стил по кого читателите можат да ги препознаат своите омилен автори. На пр, Ремарк го препознаваме по кратките реченици кои даваат сликовит приказ на ситуациите и настаните кои ги опишува. Некои писатели се мајстори на наративниот стил на пишување. Некои пишуваат обемни романи, други пишуваат кратки, но тоа не ја намалува нивна-

та популарност. Некои писатели ги препознаваме како по темите кои ги обработуваат така и по стилот кој е поврзан со нив. На некои писатели им е многу битна пораката што треба да му ја дадат на читателот. Дури и имаат и одредена филозофија која сакаат да ја наметнат. Други пак, пишуваат возбудливо. Трети користат одредена симболика. И во изнесувањето на најразличните теми, од урбаната, руралната средина, војната и сл., писателот тоа го прави со нему својствен стил. Овој пат самиот писател треба се набљудува себеси од страна и ако не е доволно свесен за својот стил да си го спореди со стилот на своите колеги, па така некако да си го препознае својот стил на изразување.

Но секако, споредувањето со другите колеги **ДА НЕ ГО ИЗНЕСУВА ВО СВОЈОТ ТЕКСТ!** Различитоста на стиловите може да дојде и од начинот на комуницирањето со читателот, во зависност дали е тоа преку имагинарното или стварното, егзистенцијалното, фантастичното, комичното, или трагичното пренесување на настаните и личностите од минатото, сегашноста и иднината. Некои писатели ги негуваат и поетскиот и прозниот стил на изразување, и секако дека треба да бидат доволно свесни барем за своите најпрепознатливи карактеристики од страна на читателот.

Вера Стојчевска Антик

МОЈОТ СТИЛ Е НАЈСУШТИНСКИ ПОВРЗАН СО БИТОЛА

Помнам како во раното детство моите родители ме запишаа на претшколска настава во Францускиот колеџ во Битола ...Колеџот беше далеку од нашата куќа, при крајот на битолското „Корзо“ или „Широк сокак“. Во тие први денови учителката сер Мари, замонашена сестра, со голема бела капа, извести дека не треба да зборуваме македонски, туку само француски. Ако некој проговори македонски, или направи некаква белја, ќе седи во магарешката клупа, со залепен долг црвен јазик.

м-р Сања Мучкајева – Видановска

МОЈОТ СТИЛ Е ПОВРЗАН СО ЖЕНАТА

Го препознавам својот стил во романите, во кого жената го носи столбот на целосната конструкција, втемелено со женски ликови од минатото, со свои препознатливи приказни, слика на своето време. некогашно современе и денешна реалност. Но не како женски родослов, зато што во моето изразување жената не е на висок пиедестал, туку само столб на животот, еднаков со столбот од другата страна – нејзиниот маж, сопатник, љубовник.

Ванде Ганчевски

РЕФЛЕКСИВНОСТА НА СТИЛОТ

Секогаш настојувам мојот стил на пишување да биде препознатлив и секогаш да комуницира со приказотна делото од почетокот до крајот, но и да ја држи комуникацијата со читателот, со

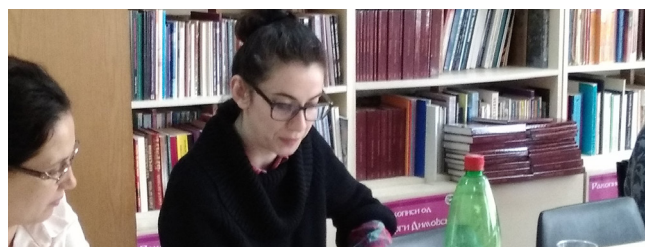
главните ликови, да биде зачуван низ описите и дијалозите... Да ги активира вибрациите на радост, тага, здодевност, апатија, иронија, сила, немоќ... И колку тој останува повпечатлив, знам дека евентуалната дисхармонија, присутна низ порите на дијалозите и приказите, станува занемарлива. Тогаш тој прави страст што делува како шлаг над описите, било да се љубовта, блискоста, поврзаноста, омразата, разочараноста, конфликтот, фрустрации...

Биљана Т. Димко

„СО ПИШУВАЊЕТО – ГО ОТКРИВАМ ПОТЕКЛОТО НА МИСЛАТА“

Сакам да пишувам за несреќите со кои се справува човекот во текот на неговиот живот, затоа што, сметам дека единствено несреќата го открива човековиот карактер и неговата животна определба, и воопшто неговото справување со предизвикот наречен живот.

Мојот стил на изразување е суров, поретко нежен, и никогаш на ракописот не му означувам крај. Занаемто - „пишување“ го учев од Димитар Солев, Габриел Гарсија Маркес и Оноре де Балзак.

Јован Ѓуровски

СТИЛ НА ИЗРАЗУВАЊЕ НЕ САМО ЗА ЛИТЕРАТИ

По вокација сум професор по Македонски јазик и литература, а не професионален писател. Така ме третираат некои одамна познати и афирмирани наши литерати, а тоа придонесува дури и јас самиот да се сметам за таков. А зошто? Можеби за таквиот став придонесува и мојот стил на изразување, и тоа најповеќе!

Владимир Костов
ОКСИМЕРОН

Јас сум персонифициран во перото, а оној што пишува со него, е мој пријател. А пријателот – како што покажува историјата – кој е, ако не оној кој ќе ти забие нож во грбот? Од таквите мои сфаќања, сатирата во моите книжевни дела е толку изострена што ударите, кои Илија ги задава со боксот со цел да ја нокаутира хипокризијата, се доживуваат како милувки... Не случајно како пример, преку кој може да се препознае мојот стил на изразување го земам мојот роман „Свадбата на Мара“ од причини што во него доминира оксимеронот како екстремна форма на антитезата, карактеристична и за други мои книжевни остварувања.

Проф. д-р Христо - Петрески

(НЕ)ПРЕПОЗНАТЛИВОСТА НА МОЈОТ СТИЛ НА ИЗРАЗУВАЊЕ

А, каков е мојот (не)препознатлив стил, ако не: по малку загадочен и енигматичен, стварносно иреален односно надреално реален, со пресврти и изненадувања, со интеракција и отворен крај... Всушност, јас сакам и ја испишувам естетиката на секојдневието, на делникот и совремието, на обичниот, мал и осамен човек, зашто линијата границата од баналното до ингениозното-понекогаш е толку тенка, флуидна и речиси незабележлива...

Ѓорѓи Прчков

ПРЕПОЗНАТЛИВОСТА Е ЦЕЛОКУПНОСТ НА ОСОБЕНОСТИ

По вокација сум професор по Македонски јазик и литература, а не професионален писател. Така ме третираат некои одамна познати и афирмирани наши литерати, а тоа придонесува дури и јас самиот да се сметам за таков. А зошто? Можеби за таквиот став придонесува и мојот стил на изразување, и тоа најповеќе!

Богоја Таневски

ПИШУВАМ КРАТКИ ПЕСНИ

Моето творештво е поезија, иако имам неколку прозни дела. Тематиката во моето творештво е различна: пејсажна, социјална, интимна, љубовна, историска и патриотска.

Мојот стил во поезијата е препознатлив по тоа што моите песни се кратки, а и по тематиката што е застапена во мојата поезија... Во повеќето мои книги поезија, препознатлив стилот е по тоа што пишувам за напуштањето за нашите села, односно пуштењето на селата од мојот роден крај, селата од Општината Новаци, а таа тема е универзална, што значи се однесува и на други села од Р. Македонија што се со слична судбина.

Добре Тодоровски

ДАЛИ СУМ ПРЕПОЗНАТЛИВ ПО СТИЛОТ НА ПИШУВАЊЕ?

Не сакав да наликувам на некој познат наш автор или на некои од страна, со кои читателите ќе ме споредуваат, а со тоа и ми даваат оценка за мојот труд. Одлучив да имам свој стил, во кој ќе го користам дијалектниот збор, односно прикази кои се одвивале не така дамна, во кои главните ликови нема да бидат поттикнати да го користат литературниот говор, ами да се користи слободниот израз од секојденвието. Со тоа ми се чини го ослободувам и ликот и се дава еден јасен израз, пренесен до читателот, разбирливо, во изворна форма. Како се работи за настани кај кои главниот лик е обичен човек, не ми беше тешко да го постигнам тоа. Колку сум успеал да ги задоволам вкусовите на читателите, оставам да судат другите.

Проф. д-р Даниела Андоновска Трајковска

КОЈА Е МОЈАТА ПЕСНА? – ОБИД ЗА ИДЕНТИФИКАЦИЈА

Како да зборувам за својата поезија и како да зборувам за мојот стил на пишување кога тој не е мој, кога јас не сум таа што го определува? Како да зборувам за својот стил на пишување кога мислата сама се организира во зборови на тој начин што го препознава својот лик во миговите на прасоздавањето и секавајќи се на

својата претходна манифестација, ја имитира и ја пресоздава? И како да зборувам за тоа како пишувам, кога прстите непослушни пред ратиото застануваат и кога невидлива рака од светлина и темнина сочинета остава свој отпечаток, а не мојата?

Петко Шипинкаровски

СВОЈСТВЕНОСТА ВО СВОИНАТА НА ПИСАТЕЛОТ

Според народната фразеолошка синтагма “Прави го тоа што други не сакаш да ти го прават“, кај мене, е мото водилка во градењето на уметничкото дело (прозно или поетско) да се напише сега, да влезе во историјата, да остане во иднината... Така, кај мене се всади духот, или коренот на желбата да се трага по минатото, да се снаоѓам во сегашноста, да го оставам бремето на, за мене спознание на совремието: наладата и задоволството, односно пораката на иднината.

МАНАСТИРСКИ КОМПЛЕКС АДМОНТ (Admont Abbey)

Приредила **Лидија Мирчевска**
виш библиотекар

Во манастирскиот комплекс Адмонт (Admont Abbey) се наоѓа најголемата манастирска библиотека во светот. Манастирскиот комплекс се наоѓа на самата граница на националниот парк Gesause National Park, на крајбржјето на реката Енс (Enns) во градот Адмонт, Р. Австрија. Нејзиното име Admont значи во „планините“ а ова име го добила токму поради местоположбата која нуди спектакуларни глетки на природни убавини.

Познат по својата барокна архитектура манастирот датира од 1074 година, а изграден е од бенедиктинските монаси од Салзбург. Изградбата на библиотеката завршува во 1776 година. Нејзината внатрешност е обновувана неколку пати. Последната реставрација била од 2004-2008 година и таа плени со својот гламурозен изглед. Нарачател на манастирскиот комплекс бил свештеникот Матанс Офнер (Matthans Offner), а бил изграден од страна на Јозеф Хуебер (Josef Hueber) од Грац.

Библиотеката е поделена на три дела, со вкупна должина од 230 метри. Наубавиот дел е големиот ходник, долг 70 метри, широк 14 и висок 11 метри, каде се сместени околу 70 000 книги, кои се дел од 200 000 книжевни дела со кои располага оваа библиотека. Ходникот е осветлен со 48 прозорци, а светлината која рефлектира од златно-белата внатрешност создава простор кој плени со својата убавина. Таванот се состои од 7 куполи. Централната купола и сводовите се украсени со фрески изработени од Бартоломео Алтомонте (Bartolomeo Altomonte), а Јозеф Стамел (Josef Stamel) ги изработил склуптурите, од кои посебно се истакнуваат четири, кои симболично претставуваат Смрт, Последен суд, Рај и Пекол. Во централната купола се наоѓа сцена од Божественото Откровение. Барокниот стил и склуптурите уште повеќе ја надополнуваат убавината на оваа библиотека, кој многумина не случајно ја нарекуваат осмо светско чудо.

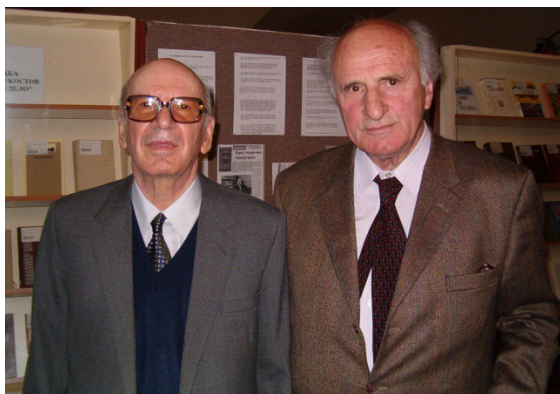
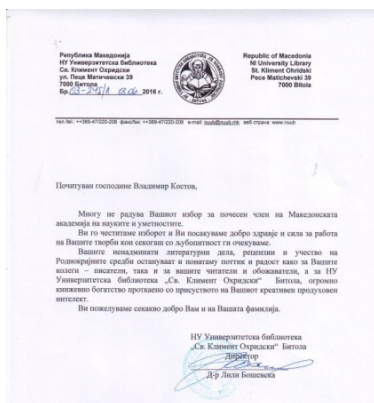
Сите љубители на уметноста и пишаниот збор имаат можност во оваа библиотека да ги истражуваат културните вредности: древните ракописи кој датираат од 8 век, старата црковна, како и медицинска и научна литература, а воедно и 1.400-те уникатни ракописи како и 530-те инкунабули, меѓу кои посебно е значајна Библијата од 11 век. Манастирот и библиотеката ги преживеале Наполеоновите војни. Но, во 1865 година се случил голем пожар кој ги уништил велелепните фрески на библиотеката, но за среќа книгите биле спасени.

Во овој мастирски комплекс има и два музеи, кои заедно со библиотеката и прекрасната природа на националниот парк, ги привлекуваат туристите од целиот свет.

ПИСАТЕЛОТ ВЛАДИМИР КОСТОВ ПОЧЕСЕН АКАДЕМИК НА МАНУ

На 18. Изборно собрание на Македонската академија на науките и уметностите одржано на 17 јуни 2015 година писателот Владимир Костов е избран за нејзин почесен член. Даваме извадци од предлог - рефератот на Академијата:

Владимир Костов е роден во Битола 1932 год. Основно образование и гимназија.

завршил во родниот град, а Филозофски факултет во Скопје. Работел како професор на Педагошката академија при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ во Битола од нејзиното основање. Сега е во пензија. Бил еден од основачите како и главен уредник на списанието „Развиток“. Инаугуриран за доктор на филолошки науки при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ Битола.

Има објавено 17 романи, 10 збирки новели и раскази и 8 книги за деца и млади. Застапен е во антологиите на македонскиот расказ кај нас и во светот. ... За литературната дејност одликуван е со орден „Заслуги за народ со златен венец“. Добивник е на повеќе награди и признанија, меѓу кои во два наврати наградата на градот Битола „4-ти Ноември“, како и трет пат за животно дело, како и на републичките награди:

„11 Октомври“ за романот Црквичето 40 маченици во Битола“;

„1 Мај“ за романот „Свадбата на Мара“;

„Радиново признание“ за романот „Битолска хроника“;

Наградата на Друштвото на писателите на Македонија „Ванчо Николески“ за романот „Солза за Мите“;

„Гоцева повелба“ за литературна дејност итн..

Од 1967-та, кога Владимир Костов го објави својот прв роман, „Лица со маски“, па се до последниот „Дива Мисла“ (2014), минуваат, еве, шест децении. Во сите овие години се појавуваат неговите романи, новели и раскази, од кои, повеќето од нив, спаѓаат меѓу најзначајните антологиски прозни дела печатени на нашиот јазик, а, притоа ние, со ретки исклучоци, не стасавме да го констатираме и објасниме токму тој факт – книжевниот феномен Владимир Костов, автор кој спаѓа меѓу највидните раскажувачи што се појавија во нашата литература во трите последни децении на македонскиот книжевен XX и XXI век.

Роден во Битола во 1932 г. Костов остана во својот роден град да го векува целиот свој живот, а сета Битола пак да векува во неговата обемна литература. Битола го најде во овој наш автор својот редок книжевен хроничар. Тој ја откри неа, нашата бабан Битола, во временски распон од повеќе столетија... Многу од неговите книжевни теми кои се случуваат во битолскиот ареал имаат универзално значење и само на ограничената распространетост на јазикот на кој тој пишува се должи фактот што Владимир Костов остана непознат во поширокиот балкански и европски простор...

Владимир Костов ги испишува страниците на своите дела, поаѓајќи од она што Ниче го кнарукуваше „amor fati“ т.е. од љубовта кон судбината, која според авторот на „Волја за моќ“ е најплодното начело на постоењето. Неговите ликови пијат од праизворите и длабочините на изворот. Тие не се отргнати од сопствената културна и историска традиција, туку произлегуваат од неа, произлегуваат од сопствените митови, религии, верувања. Тие се пренатрупани со човечки маки и страдања, но и од борбата во себеси да се извешат од еден почовечен и посреќен свет. Ја бараат земјата, а го откриваат небото и летаат во неговиот бескрај. Го бараат и донкихотски копнеат по еден почовечен свет, но како сите до еден да завршуваат со своите сопствени морални ломови и бездни.

Владимир Костов е, несомнено моралист, но тој е тоа не затоа што неговите ликови честопати изгледаат како морални проповедници, туку затоа што верува во моралната преобразба на човечкиот род. Ако таа верба ни се одземе, смета тој, треба да кренеме раце од литературата, зашто се што е човечко неразделно е поврзано со неодминливото прашање: Чуму, чуму сето што го презема човекот ако е се бесповратно изгубено и ако се завршува во апсурд или во морална

атрофија? ... Човекот, според него, ја бара својата среќа тукму таму каде што извираат сите негови несреќи, па силата на злото растеше се додека во нашиов век не ги достигна размерите на атомската бомба.

Има ли тогаш спас за човекот? И големиот проповедник на доброто, верникот во еден вечен човек и еден среќен свет, писателот Владимир Костов, капитулира со својата филантропија. Романот „Битолска хроника“ ја убива надежта во неа. На човекот му нема спас. Оној што има пари ќе оздраве, оној што има пари се колне на вистинското место. Затоа восклицокот во овој роман што често го слушаме: М'ни, М'ни, како сподвижник на се во човечкиот род, е восклик кој раѓа и убива се, од исконот до денес.

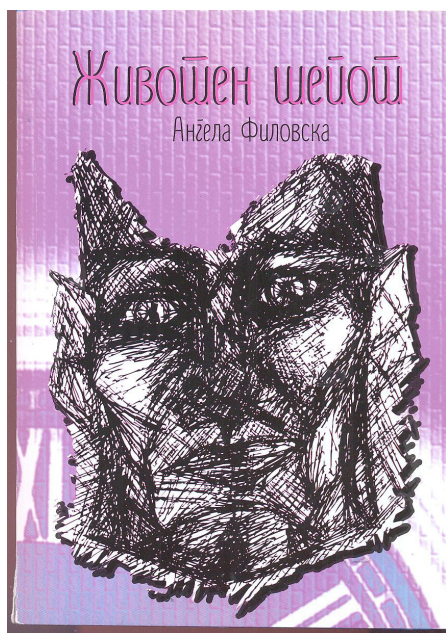
Ecce Historia!

Ecce homo!

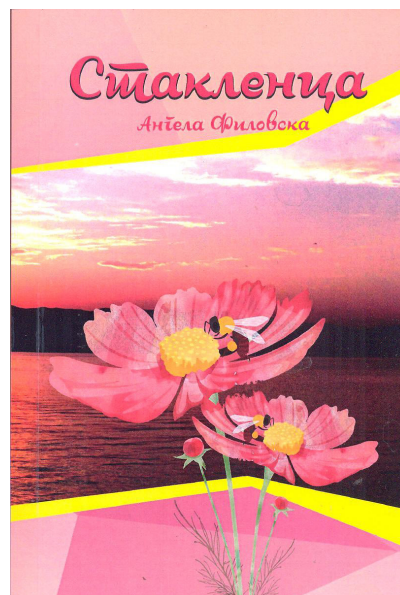
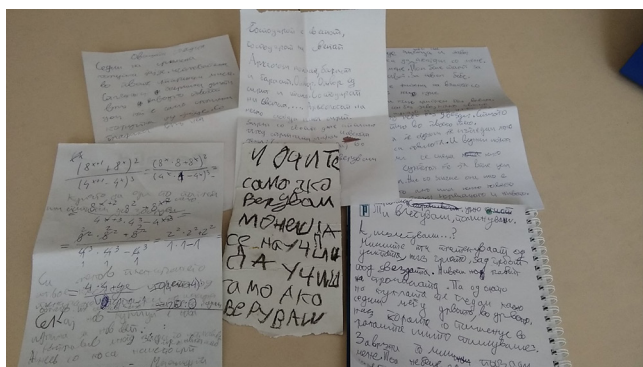
СРЕДБА СО АНГЕЛА ФИЛОВСКА

Ученичка за седмо одделение при ОУ „Тодор Ангелевски“ Битола, со полни единаесет години. Како член на детското ликовно студио „Св. Кирил и Методиј“ – Битола, на пет години го освојува првото место на меѓународниот конкурс во Троа - Франција. На 9 години во 2013 години ја добива наградата Гранд При од Кангава, Јапонија. Поезија пишува од својата осма година. Нејзина прва збирка беше „Животен шепот“ издадена во 2015 година. Повод за средбата е нејзината втора збирка на песни „Стакленца“ која беше промовирана од Милица Димитријоска Радевска на 25.05 во малата сала на Центарот за култура. „Инспирација може да ми биде еден збор, идеја, настан, ситуација, а потоа продолжувам да ги замислувам и така ги пишувам своите песни. Ги пишувам во моментот како ми доаѓаат на било какво ливче што ми е при ра-

ка, па дури и картонче итн.“, рече Ангела. Мајка и ѝ ги препишува на компјутер. Тивка е и малку зборува. Не знае кое е значењето на одредени слики кои ни ги дава. Понекогаш пишува како да е девојче, некогаш како да е жена, а некогаш и во машки род, што и нејзе ѝ изгледа чудно. Секако дека Господ ставил зборови во нејзината глава и засега не можеме да речеме дека е поетеса затоа што е многу млада, но дека може да им биде пример на младите поети и поетеси за тоа како треба да изгледа поетската мисла, тоа е сигурно. Еве, што Ангела ми напиша за посвета на нејзината прва збирка песни „Животен шепот“: „Слушни го зборот од куката на баба ми ... Ја факам грубата рака на баба ми која на огледало ме гали“. Еве една нејзина песна која ја напишала во еден здив откако се наљутила на час по математика:

КОГА ОДЗЕМАШ БЕЗ ДА СОБИРАШ

Агломерот го мери твојот лик
прецртувајќи ги твоите контури
на небото на ѕвездите, во облаците...
Резултатите се испишуваат
врз белата табла, додека ТИ,
се криеш во трема,
под прозорецот...
Срцето ти чука низ капките
врз моите дланки...
Не плаши се!
Тоа е врвцата врзана
околу твојот мозок,
која досега не си ја одврзал,
само сега...
прегатките ме тераат
да го заборавам бројот
во буквата, врз книгата
на корицата, до крвта,
зад твојата отровна мисла,
во твојот оклоп,
на шилецот,
низ алката заплеткана
во белата длабочина.

ИМА ЛИ НАДЕЖ

Брановите ме турнаа
дури на другата страна.
Површините ме голтнаа,
мене и мојот леб.

Го извадив ножот...
И успеав да ја претепам маглата.
Но има уште нивоа и рунди.
Аги, бегови и паши
протегнале живот,
а јас стојам и чекам
да пристигнат следните
животни престојалишта.

Религиите се сменија,
а плеките пропаднаа во својот ум и мисла.
Крвта се засуши во мраз
и остана трага за друг да ја пронајде,
па да си ја проба силата.

Земјата е надворешна кожа и збор,
а надежта е слама.
Ако ја немаш,
ќе се скине
како една обична жица.

МАЈКА НАД МАЈКИТЕ

Преку душата на дедо ми
Гледајќи ја месечината,
ја гледам мајка ми.
Таа ноќ беше многу тажна.
Јас бев само дете...
...Не разбирав и бев среќен...

Следниот ден видов како
ковчег извлекуваат
од мојот дом,
го прочитав името,
за да ги изгубам зборовите.
Се стрчав по ридот,
гушкајќи го ковчетот,
го почувствував допирот на мајка ми.

Одеднаш одблесок од минатото,
се враќа како рефлексija...
Ме викнаа да ги водам воловите,

оние што ја носеа мајка ми.
На грбот носев милион мисли,
требаше да ѝ ги кажам,
Но ги закопав заедно со неа...
Денот кога се вратив,
ме дочека тишината,
сé беше како без човек,
само јас и големиот свет.
Бог ми рече: „Ќе ти кажам тајна,
мајка ти е тука.
првата ѕвезда што ќе ти падне на око,
ТОА Е ТАА“.

ТИ БЕШЕ

На почетокот не беше жив,
беше нешто измислено,
во кое луѓето веруваа
и се уште веруваат.
Беше како испишана тетратка,
со мисли,
со чудесни зборови.
Ти беше мелодијата што излегуваше
од човечкиот срцев удар.
Ти беше обичен човек,
додека не стана сведок
на своето срце.
Меморирај се сега,
зашто повеќе нема да постоиш.
ти не си едноставен,
ти си загатка
која со векови чека
да биде решена.

КУКАТА

Куката во која се родив...
сега е запалена...
Тивко во мојата душа се слуша гласот
на човекот,
кој ми викаше да му подадам рака.
Во мојата мисла,
во моето чувство,
Куката беше стара,
а беше парче од мојата душа.